ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲಾ

1. **Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 6, Sankeerna Sangraha, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 83.
2. **Ref.:** This is from the book: Purandara Sahitya Darshana, Samputa 1, Jeevana Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 180.
3. **Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 216.
4. **Note:** The lyrics in Ref. 2 are marked in yellow highlights.
5. **Note:** The lyrics without highlights are as per Ref. 3. These lyrics are also popular and many singers have sung it. Here, singer has followed lyrics as in Ref. 3 (without highlights).
6. **Note:** The lyrics as in Ref. 1 are slightly different and are given in green highlights.

ರಾಗ: ಆನಂದ ಭೈರವಿ ತಾಳ: ಆದಿ

ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲಾ ಹರಿ ಹರಿಯೇ	ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲಾ
ಬರಿ ಪಂಜರವಾಯಿತಲ್ಲಾ ‖ ಪ ‖	ಶ್ರೀ ರಾಮ ರಾಮಾ ಬರಿದೆ ಪಂಜರವಾಯ್ತಲ್ಲ
ಅಕ್ಕ ಕೇಳೇ ಎನ್ನ ಮಾತು	ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳಿ
ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿದೆ	ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿದೆ
ಅಕ್ಕ ನಾನಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ	ಅಕ್ಕ ನಾನಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ
ಬೆಕ್ಕು ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ ‖ ೧ ‖	ಬೆಕ್ಕು ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ
ಅರ್ಥಿಲೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿ	ಅರ್ಥಿಗೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿದೆ
ಮುತ್ತಿನ್ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ	ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವ ಹಾಕಿದೆ
ಮುತ್ತಿನಹಾರ ಕೊಂಡು ಗಿಳಿಯು	ಮುತ್ತು ಕೊಂಡು ಗಿಳಿಯು ತಾನು
ಎತ್ತಲ್ಹಾರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ ‖ ೨ ‖	ಎತ್ತಲೋಡಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ

ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಗಿಳಿಯು	ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಗಿಳಿಯು
ಕುಶಲ ಬುದ್ಧಿಯ ಗಿಳಿಯು	ಕುಶಲ ಬುದ್ಧಿಯ ಗಿಳಿಯು
ಅಸುವು ಗುಂದಿ ಮರಿಯು ತಾನು	ಅಸುವ ಕುಂದಿ ಗಿಳಿಯು ತಾನು
ಹಸನಗೆಡಿಸಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೩ ||	ಹಸನಗೆಡಿಸಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ
ರಾಮ ರಾಮ ಎಂಬ ಗಿಳಿ	ಮುಪ್ಪಾಗದ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು
ಕೋಮಲ ಕಾಯದ ಗಿಳಿ	ತಪ್ಪದೇ ನಾ ಹಾಕಿ ಸಾಕಿದೆ
ಸಾಮಜ ಪೋಷಕ ತನ್ನ	ಒಪ್ಪದಿಂದ ಗಿಳಿಯು ಈಗ
ಪ್ರೇಮದಿ ಸಾಕಿದ ಗಿಳಿ || ೪ ||	ತೆಪ್ಪನೇ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ
ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಮನೆಯೊಳ್	ರಾಮ ರಾಮ ಎಂಬೋ ಗಿಳಿ
ತುಂಬಿದ ಸಂದಣಿಯಿರಲು	ಕೋಮಲ ಕಾಯದ ಗಿಳಿ
ಕುಂಭ ಮುರಿದು ಡಿಂಭ ಬಿದ್ದು	ಸಾಮಜ ಪೋಷಕ ತಾನು
ಅಂಬರಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು || ೫ ||	ಪ್ರೇಮದಿ ಸಾಕಿದ ಗಿಳಿ
ಮುಪ್ಪಾಗದ ಬೆಣ್ಣೆ ತಿಂದು	ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಮನೆ
ತಪ್ಪದೇ ಹಾಕಿದ ಹಾಲ	ತುಂಬಿದ ಸಂದಣಿಯಿರಲು
ಒಪ್ಪದಿಂದ ಕುಡಿದು ಕೈ	ಕಂಭ ಮುರಿದು ಡಿಂಭ ಬಿದ್ದು
ತಪ್ಪಿ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೬ ||	ಅಂಬರಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು
ಅಂಗೈಯಲಾಡುವ ಗಿಳಿ	ಅಂಗೈಯಲಾಡುವ ಗಿಳಿ
ಮುಂಗೈಯ ಮೇಲಣ ಗಿಳಿ	ಮುಂಗೈಯ ಮೇಲಣ ಗಿಳಿ
ರಂಗ ಪುರಂದರ ವಿಠ್ಠಲನ್ನ	ರಂಗ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಅಂಗಣದೊಳಾಡುವ ಗಿಳಿ || ೭ ||	ಅಂತರಂಗದಿ ಭಜಿಸುವ ಗಿಳಿ

Note: The lyrics from the book in Ref. 1 above are slightly different. They are given green highlights.

ರಾಗ: ನೀಲಾಂಬರಿ   ತಾಳ: ಅಟ್ಟ

ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ರಾಮ ರಾಮಾ ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ || ಪ ||

ಅಕ್ಕ ಕೇಳೇ ಎನ್ನ ಮಾತು
ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿದೆ
ಅಕ್ಕ ನಾನಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ
ಬೆಕ್ಕು ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೧ ||

ಅರ್ತಿಗೊಂದು ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿದೆ
ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ ಹಾಕಿದೆ
ಮುತ್ತಿನಂಥ ಗಿಳಿಯು ತಾನು
ಎತ್ತ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೨ ||

ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಗಿಳಿಯು
ಕುಶಲ ಬುದ್ಧಿಯ ಗಿಳಿಯು
ಹಸಗುಂದಿ ಗಿಳಿಯು ತಾ
ಮೋಸಮಾಡಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೩ ||

ಮುಪ್ಪಾಗದ ಬೆಣ್ಣೆಯ
ತಪ್ಪದೇ ಹಾಕಿದೆ ಹಾಲು
ಒಪ್ಪದಿಂದ ಕುಡಿದು ತಾನು
ಗಪ್ಪನೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೪ ||

ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಮನೆಯು
ತುಂಬಿದ ಸಂದಣಿ ಇರಲು
ಕಂಬ ಮುರಿದು ಡಿಂಬ ಬಿದ್ದು
ಅಂಬರಕಡರಿ ಹೋಯಿತಯ್ಯೋ || ೫ ||

ರಾಮ ರಾಮ ಎಂಬ ಗಿಳಿಯು
ಕೋಮಲ ಕಾಯದ ಗಿಳಿಯು
ಸಾಮಜ ಪೋಷಕ ತಾನು
ಪ್ರೇಮದಿ ಸಾಕಿದ ಗಿಳಿಯು || ೬ ||

ಅಂಗೈಯಲಾಡುವ ಗಿಳಿಯು

ಮುಂಗೈಯ ಮೇಲಿನ ಗಿಳಿಯು
ರಂಗ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನಂತ
ರಂಗದೊಳಿಹ ಗಿಳಿಯು || ೭ ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಮಗನೊಬ್ಬನು ಅವರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ತೀರಿಕೊಂಡನೆಂದೂ, ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ಈ ಹಾಡು ಹೊರಬಂದಿತೆಂದೂ ಪ್ರತೀತಿ.

ಅರ್ಥಿಲಿ – ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ.

ಅಸುವು ಗುಂದಿ – ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು.

ಹಸನಗೆಡಿಸಿ – ನನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ.

ಸಾಮಜ ಪೋಷಕ – ಗಜೇಂದ್ರುನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಹರಿ.

ಒಂಭತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಮನೆಯೊಳ್ – ಒಂಬತ್ತು ಛಿದ್ರಗಳಿರುವ ಶರೀರ ('ನವದ್ವಾರೇ ಪುರೇ').

ಡಿಂಬ – ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಗು (ಡಿಂಭ) ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಡಿಂಬವೆಂದರೆ ದೇಹವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

Classification: Mundige
Ankita: purandara vittala
Location: NA
Category: jeevana darshana
Sub-Category: gili, rama, benne, prema, akasha, ranga, bhajane, bekku, muttu, buddi, muppu, bagilu,
Pravachana: NA
Explanation: NA